

ئىسلام دېگەن: ئاللاھدىن باشقا ئىبادەتكە لايىق ھېچ ھەق مەبۇد يوق ۋە مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللاھنىڭ ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىشنىڭ، نامازنى بەرپا قىلىشنىڭ، زاكاتنى ئادا قىلىشنىڭ، رامزان روزىسىنى تۇتىشنىڭ ۋە يول چىقىملىرىغا قادىر بولالساڭ ھەج-تاۋاپ قىلىشنىڭ

ئۆمەر بىن خەتتاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: بىز بىر كۈنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ يېنىدا ئولتۇراتتۇق، تۇيۇقسىز ئاپپاق كىيىم كەيگەن، چاچ-ساقاللىرى قاپقارا، سەپەرنىڭ ئەسىرىمۇ يوق، ئارىمىزدىن ھېچ بىر كىشى تونۇمايدىغان بىر كىشى كىرىپ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا كىلىپ ئىككى تىزنى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئىككى تىزىغا يىقىن قىلىپ، ئىككى قولىنى يوتىسىنىڭ ئۈستىگە قويۇپ ئولتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئى مۇھەممەد! ماڭا ئىسلام توغرىسىدا خەۋەر بەرگىن دېدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ئىسلام دېگەن: ئاللاھدىن باشقا ئىبادەتكە لايىق ھېچ ھەق مەبۇد يوق ۋە مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئاللاھنىڭ ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىشنىڭ، نامازنى بەرپا قىلىشنىڭ، زاكاتنى ئادا قىلىشنىڭ، رامزان روزىسىنى تۇتىشنىڭ ۋە يول چىقىملىرىغا قادىر بولالساڭ ھەج-تاۋاپ قىلىشنىڭ دېدى. ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ: بىز ئۇ كىشىنىڭ سوئالنى ئۆزى سوراپ ۋە ئۆزىنىڭ تەستىق قىلغانلىقىدىن ھەيران قالدۇق، دېدى. ئۇ كىشى: ماڭا ئىمان توغرىسىدا خەۋەر بەرگىن دېدى. پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ئىمان دېگەن: سېنىڭ ئاللاھقا، ئاللاھنىڭ پەرىشتىلىرىگە، بارلىق كىتابلىرىغا، بارلىق ئەلچى-پەيغەمبەرلىرىگە، ئاخىرەت كۈنىگە، ياخشىلىق ۋە يامانلىق ئاللاھنىڭ تەقدىرى بىلەن بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىشىڭدۇر دېدى»، ئۇ كىشى: راست ئېيتتىڭ دېدى. ئۇ كىشى: ماڭا ئېھسان توغرىسىدا خەۋەر بەرگىن دېدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «گەرچە سەن ئاللاھنى كۆرمىسەڭمۇ، خۇددى سەن ئاللاھنى كۆرۈپ تۇرغاندەك ئىبادەت قىلىشنىڭ دېمەكتۇر» دېدى. ئۇ كىشى: ماڭا قىيامەت توغرىسىدا خەۋەر بەرگىن دېدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «قىيامەت توغرىسىدا سوئال سورالغۇچى قىيامەتنىڭ ئەھۋالىنى سورىغۇچىدىن بەكرەك بىلگۈچى ئەمەس دېدى». ئۇ كىشى: ئۇنداقتا قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرى توغرىسىدا خەۋەر بەرگىن دېدى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرىدىن: دېدەك ئۆزىنىڭ خوجايىنىنى تۇغىدۇ، يالاڭ ئاپاق، يالنىڭاچ، كەمبەغەللەرنىڭ ئىگىز بىنالارنى سىلىشى قاتارلىقلاردۇر، دېدى». ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇنداق دەيدۇ: ئاندىن ئۇ كىشى كەتتى، مەن ئازراق تۇرۇپ قالدىم، ئاندىن پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ماڭا: «ئى ئۆمەر! سوئال سورىغۇچىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمەسەن؟ دېدى»، مەن: ئاللاھ ۋە ئاللاھنىڭ رەسۇلى ئەڭ ياخشى بىلگۈچىدۇر دېدىم، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام: «ھەقىقەتەن ئۇ جىبرائىل». «ئەلەيھىسسالام بولۇپ، سىلەرگە سىلەرنىڭ دىنىڭلارنى ئۈگىتىش ئۈچۈن كەلدى دېدى

[سەھىھ(بەش شەرت تولۇق بولغاندا ھەدىس سەھىھ بولىدۇ)] [ئىمام مۇسلىم "سەھىھ مۇسلىم" ناملىق ئەسىرىدە رىۋايەت قىلغان]

ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ ساھابىلار بىلمەيدىغان بىر كىشىنىڭ سۈرىتىدە ئۇلارنىڭ ئارىسىغا كەلگەنلىكىدىن خەۋەر بېرىدۇ: جىبرائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈپەتلىرىدىن: ئۇنىڭ كىيىملىرى ئاپپاق، چاچ-ساقاللىرى قاپقارا، ئۇنىڭ ئۈستىدە ھېرىپ-چارچاش، چاڭ-توزاڭ، كىيىملىرى كىر ۋە چاچلىرى چۇۋۇق دېگەندەك سەپەردىن كەلگەنلىك ئالامەتلىرىمۇ يوق ئىدى، سورۇندىكىلەرنىڭ ھېچ بىرى ئۇنى تونۇمايتتى، ساھابىلار پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇراتتى، ئۇ كىشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ئالدىغا كىلىپ، ئوقۇغۇچى ئۇستازنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغاندەك ئولتۇرۇپ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن ئىسلام توغرىسىدا سوئال سورىدى،

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا: ئىسلام ئۆز ئېچىگە ئالغان، ئىككى شاھادەت كەلمىسىنى ئىقرار قىلىش، بەش ۋاقىت نامازنى ۋاقتىدا ئادا قىلىش، زاكاتنى ھەقلىق بولغان كىشىلەرگە بېرىش، رامزان روزىسىنى تۇتۇش، قادر بولغان كىشى ھەج قىلىش قاتارلىق ئاساسلاردىن جاۋاب بەردى، سوئال سورىغۇچى: راست ئېيتتىڭ دەدى، ساھابىلار ئۇ كىشىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمىگەنلىكتىن سوراپ، جاۋاب بەرسە بىلىدىغاندەك تەستىق قىلغانلىقىدىن ھەيران قالدى، ئاندىن ئۇ كىشى ئىمان توغرىسىدا سورىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا: ئىمان ئۆز ئېچىگە ئالغان: ئاللاھ تائالانىڭ مەۋجۇتلىقىغا، ئۇنىڭ بارلىق ئىسىم-سۈپەتلىرىگە، يارىتىش ۋە ئىبادەت قىلىشتىكى يەككە-يىگانە ئىكەنلىكىگە، ئاللاھ تائالانىڭ نۇردىن ياراتقان، ئاللاھ تائالاغا ئاسىيلىق قىلمايدىغان، بۇيرىقىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىدىغان ئېسىل بەندىلىرى بولغان پەرىشتىلىرىگە ئىشىنىش، ئاللاھ تائالا ئۆز ھوزۇرىدىن پەيغەمبەرلىرىگە نازىل قىلغان قۇرئان، تەۋرات، ئىنجىل قاتارلىق كىتابلىرىغا ئىشىنىش، ئاللاھنىڭ دىنىنى يەتكۈزىدىغان ئەلچىلەر-پەيغەمبەرلەرگە يەنى نۇھ، ئىبراھىم، مۇسا، ئىسا ۋە ئۇلارنىڭ ئاخىرى بولغان مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا ۋە ئۇنىڭدىن باشقا پەيغەمبەرلەرگە ئىشىنىش، ئاخىرەت كۈنىگە ئىشىنىش، بۇنىڭ جۈملىسىدىن: ئۆلگەندىن كىيىن قەبرىدە يۈز بېرىدىغان ئەھۋاللار، بەرزەخ ھاياتى، ئىنساننىڭ ئۆلگەندىن كىيىن قايتا تېرىلىشى، قىلغان ئەمەللىرىگە كۆرە ھېساب ئېلىنىشى، ئىنساننىڭ ئاقىۋىتىنىڭ جەننەتتە ياكى دوزاختا بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىش، ئاللاھ تائالا ئۆزىنىڭ چەكسىز ئىلىم ھېكمىتىنىڭ تەقەززاسى بويۇنچە نەرسىلەرنى بىكىتكەنلىكى، شۇنىڭ ئۈچۈن تەقدىرنى يازغانلىقىغا ئۇنىڭ ئاللاھنىڭ خالىشى، تەقدىر قىلغان ۋە ياراتقۇنى بويىنچە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىشتىن ئىبارەتتۇر. ئاندىن ئۇ كىشى ئېھسان توغرىسىدا سورىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا خەۋەر بېرىپ: «ئېھسان دېگەن گۇياكى سەن ئاللاھنى كۆرۈپ تۇرغاندەك ئىبادەت قىلىشىڭ، گەرچە سەن ئاللاھنى كۆرىدىغان دەرىجىگە يەتمىسەڭمۇ ئاللاھقا ئىبادەت قىلغىن، ئاللاھ تائالا سېنى كۆرۈپ تۇرىدۇ، بىرىنچى دەرىجىلىك ئالى مەرتىۋە كۆرۈش بۇ ئەڭ يۇقىرىسى. ئىككىنچى دەرىجىلىك ئالى مەرتىۋە كۆرۈتۈش. (ئاللاھ كۆرۈپ تۇرىدۇ دەپ ئېتىقاد قىلىش). ئاندىن ئۇ كىشى قىيامەتنىڭ قاچان بولىدىغانلىقىدىن سورىغان ئىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قىيامەتنىڭ ئىلمىنى بىلىش بولسا ئاللاھ تائالا ئۆزىلا بىلىدىغان، مەخلۇقاتلاردىن ھېچ بىرى بىلمەيدىغان ھەتتا سوئال سورىغۇچىمۇ ۋە سورالغۇچىمۇ بىلمەيدىغان ئىلىم ئىكەنلىكىنى بايان قىلىپ بەردى. ئاندىن ئۇ كىشى قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرى توغرىسىدا سورىدى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: دېدەكلەرنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ كۆپ بولۇپ كېتىدىغانلىقى، ياكى ئەۋلادلارنىڭ ئانىلىرىنى قاقىشىپ ئۇلارغا خۇددى دېدەكلەرگە مۇئامىلە قىلغاندەك مۇئامىلە قىلىدىغانلىقى، ئاخىر زاماندا قوي باقىدىغان پادىچى، كەمبەغەللەرگە دۇنيانىڭ كەڭرى بولىدىغانلىقى، ئۇلارنىڭ ئالى قەسىر ۋە ئىگىز بىنالارنى سېلىپ پەخىرلىنىدىغانلىقى قىيامەتنىڭ ئالامەتلىرىدىن دېدى. ئاندىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام سوئال سورىغۇچىنىڭ جىرائىل ئەلەيھىسسالام ئىكەنلىكى، ساھابىلارغا بۇ دىننى تەلىم بېرىش ئۈچۈن كەلگەنلىكىدىن خەۋەر بەردى.

<https://sunnah.global/hadeeth/ug/show/4563>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

